

Durmuş Hocaoğlu

Kalp Fikir Piyasası

Yeniufuk., 16 Haziran 1997., Pazartesi., s.15

Durmuş Hocaoğlu, *Yeniufuk* Yazıları Sıra No: 01

“Dil Fukaralığı”, zihniyetlerimizi ve ufuklarımızı daraltarak bir **“Düşünce Fukaralığı”**na sebebiyet vermekte ve bu da geri dönerek tekrar Dil Fukaralığı'nı kuvvetlendirmekte ve bu sűretle bu süreç bir “negatif geri-besleme”ye yol açarak bir fâsit daire hasıl etmektedir. Buna verilebilecek örneklerden birisi de aralarında derin bir anlam farklılığı bulunan **“hata”** ve **“yanlışlık”** kelimelerinin birbiriyle eş-değer olduğunu sanmak, daha doğrusu vehmetmektir.

Hata (error), *bilginin bilgi objesine intibaksızlığı*, **yanlışlık (fault)** ise *bilginin bilgi objesi ile ilgisizliği* olarak, kısaca tanımlanabilir.

Kavramlar arasındaki bu derin farklılıklara gündelik yaşantıda çok kere riayet edilmez; ancak, bunun gündeliğin pratiği içerisinde her zaman rahatsızlık doğurmadığını da söyleyebiliriz. Zira, gündelik hayatın dili, kendine özgű bir dildir. O, soyut kavramlarla örűlű olarak değil, somut nesnelliklerle olan gündelik/pratik ilgi çerçevesinde ifade edilir ve öyle algılanır. Bu sebeptendir ki gündelik hayatın dili, kullanmakta olduğumuz kelimelerin kavramsal içeriklerindeki ince ayar farklılıklardan ziyade, kelimelerin somut-nesnel mütakabillerinin üzerine kurulmuş bir ifade aracıdır. Konunun asıl önemi entellektűel/bilimsel hayat ve onun dili olduğunda kendisini ortaya koymaktadır. Zira, entellektűel/bilimsel hayat, herşeyden önce ve behemehal, kavramlara bağlı olmayı, onlarla çalışmayı icap ettirir ki bu da bir “kavram dili”ne dayanmayı kaçınılmaz bir zaruret kılar.

İşte, gerek gündelik hayatımızda ve gerekse de gerilik/entellektűel hayatımızda karşılaşmakta olduğumuz, “bilgi ve bilgi objesi arasındaki műnasebet”lerin bir kısmı - bazan da önemlice bir kısmı - Hata kategorisine değil de Yanlışlık kategorisine girmektedir. Zira, bilhassa **“Piyasa Entellektűelleri”**, son derece önemli konuları popűlerize etmek için, o konulara ilişkin kavramları, kavramsal bir baz üzerinde düşünmek demek olan entellektűel/bilimsel dil ile değil gündelik dil ve onun alışkanlıkları, itiyadları ve basitlikleri çerçevesinde ifade etmekte, son derece önemli kavramların arka-planında bulunan ve o kelimeyi bir kavram haline getiren içeriğini hemen-hemen hiç göz önüne almaksızın, sanki alelâde bir ses ve/veya bir işaret yığını imişçesine kullanmaktadırlar ki bu defa, **popűlarizasyon** (avâmileştirme) işlemi de bir **vűlgerizasyon** (bayağılaştırma) haline dönüşmektedir. Bu tavır, kabul edilmesi mümkün olan bir “hata” değil, radikal olarak reddedilmesi zorunlu olan bir “yanlışlık”tır. Zira, gündelik dilde kavramlara yeterince riayet etmemek bir ‘hata’dır, makul sınırlar içerisinde kalmak kayıt ve şartıyla kabul edilebilir; ancak, gerilik dilde kavramlara riayet etmemek bu dilin kurallarını çiğnemek demektir ve bu defa, ‘hata’, ‘yanlışlık’a dönüşür ki o da usulden reddi gerekli kılar.

Bu “yanlışlıklar”, yani objesi ile ilgisi olmayan bilgiler, **Gerçek Bilgi** (İrfan, Episteme) değil de gerçek gibi görünen ama gerçek olmayan bilgi, “sanki-bilgi”, daha açık bir ifadeyle, **Kalp Bilgi** (Vehim, Doxa) olmaktadır. Bu sûretle, düşünce piyasasında dolaşıma “**Kalp Fikirler**” sürülmekte, bunun sonucunda bunlar kendilerine bir pazar yaratmakta, bir “**Kalp Fikirler Piyasası**” oluşmakta, bu kalp fikirler piyasası medyatik imkânlarla propaganda ve takviye edilmekte, bu emtiayı kabul ettirebilmek için, hemen çok kereler, üstlerine şöhretli markaların damgası vurulmaktan geri kalınmamakta, netice olarak “**Hakikî Fikirler Piyasası**”nın yerini almakta veya onu önemli ölçüde tahrip etmekte, zihinler bulandırılmakta, iğfal ve iğdiş edilmektedirler.

